

De gasten werden dagelijks in de principes van gebedsgenezing onderwezen. Genezing werd langs de weg van het gebed, zonder medicijnen en doktoren, gezocht. De genezingsbedieningen van Blumhardt, Trudel en Stockmayer ontvingen veel belangstelling in de Amerikaanse en Britse heiligingsbewegingen, alsmede in Duitsland en Nederland. F. van Gheel Gildemeester, een van de redacteurs van het tijdschrift voor de inwendige zending *Bouwsteen*, bezocht de gebedshuizen in Mannedorf en Hauptweil en schreef een zeer positief verslag.²

Charles Cullis, een episcopaaus homeopatisch arts uit Boston, werd na het lezen van *Life of Dorothea Trudel* in 1869 een vurige promotor van gebedsgenezing. Hij publiceerde geschriften van Blumhardt, Trudel en Stockmayer en richtte een gebedshuis op. In 1873 bezocht hij Blumhardt en Trudel in Europa. Via Cullis werd de boodschap van de gebedsgenezing door een aantal prominente leiders van de heiligingsbeweging geaccepteerd, zoals William E. Boardman, A.J. Gordon, A.B. Simpson en Hannah Whitall Smith.³

Boardman (1810-1886) was in 1873 met Cullis naar Europa gereisd. Hierna voegde hij zich bij Robert Pearsall Smith en vestigde zich in 1875 permanent in Engeland. Zijn *The Lord That Healeth Thee* (1881) werd na uitvoerige gesprekken met Stockmayer geschreven. Samen met de dames Charlotte C. Murray en Michael Baxter, opende hij in 1882 een gebedshuis in Londen genaamd Bethsan. De kapel bood plaats aan 600 personen. Van 1 tot 5 juni 1885 belege Boardman de International Conference on Divine Healing and True Holiness. De deelnemers kwamen uit Engeland, Schotland, Ierland, Noord-Amerika, Italië, Zweden, Duitsland en Nederland.⁴

Illustratief voor de internationale kruisbestuiving van de gebedsgenezingsboodschap is het leven van de Zuidafrikaan Andrew Murray (1828-1917). Murray studeerde theologie in Aberdeen en Utrecht. Tijdens zijn verblijf in Utrecht kwam hij in contact met het Réveil. Dit leidde tot zijn bekering in 1845. Murray keerde na afronding van studie in 1848 terug naar Zuid-Afrika. Hij werd predikant van de hervormde kerk in Zuid-Afrika. Eind 1879 legde zijn huisarts hem wegens een keelziekte een spreekverbod op. Toen de ziekte niet verbeterde, raadde zijn kerkeraad hem in 1882 aan naar Europa te reizen om daar de beste artsen te raadplegen. Al voor zijn vertrek was Murray's aandacht voor gebedsgene-

2. F. van Gheel Gildemeester, 'Genezing op het gebed door het Geloof', *Bouwsteen*, IV (1885), 343-374.

3. Chappell, 358.

4. In de rubriek 'Buitenland' van *De Heraut* van 28 juni 1885 verscheen een verslag van de conferentie. Gemeld werd dat Nederland 'slechts door één arbeider, die voor heiligmaking en genezing ijvert, gerepresenteerd was'.